

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten:

- Gorinchem
- Hardinxveld-Giessendam
- Molenlanden
- Vijfheerenlanden (exclusief Vianen)

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Samenvatting	4
2.1	Begroting 2020 in één oogopslag.....	4
2.2	Tariefstelling 2020 voor gemeenten.....	4
2.3	Kerngegevens	6
2.4	Ontwerpbesluit vaststellen programmabegroting 2020.....	7
3	Programmabegroting	8
3.1	Product afvalinzameling.....	11
3.2	Product afvalverwerking.....	12
3.3	Product bedrijfsafval.....	13
3.4	Product straatreiniging	14
3.5	Product gladheidbestrijding	15
3.6	Product graffitiwrijving	16
3.7	Product onkruidbestrijding	16
3.8	DVO Gorinchem extra.....	17
3.9	Product overhead.....	18
3.10	Product materieel.....	19
3.11	Product medewerkers buitendienst.....	20
3.12	Product beleid en advisering.....	21
4	Paragrafen.....	22
4.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	22
4.2	Kapitaalgoederen.....	24
4.3	Financiering	24
4.4	Bedrijfsvoering.....	27
4.5	Verbonden partijen	28
5	Financiële begroting.....	29
5.1	Uitgangspunten	29
5.2	Incidentele baten en lasten	30
5.3	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	30
5.4	Investeringsprogramma	31
	Bijlagen.....	32
	Bijlage 1 Balans	32
	Bijlage 2 Overzicht reserves	34
	Bijlage 3 Overzicht leningen.....	35
	Bijlage 4 Voorziening groot onderhoud.....	36
	Bijlage 5 Overzicht van personele sterkte en loonkosten	36

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Bijlage 6 Afvalstroomoverzicht (in tonnages)	37
Bijlage 7 Baten en lasten per productgroep	39
Bijlage 8 Taakvelden	43
Taakveld 0.4 Overhead	43

1 Inleiding

De nu voorliggende begroting 2020, en meerjarenraming 2021-2023, is gebaseerd op de realisatie over het jaar 2018. Ook deze realisatie heeft, net als over het boekjaar 2017, aangetoond dat het niet mogelijk is om met enige mate van nauwkeurigheid de verwerkingskosten goed te kunnen ramen. Helaas ligt het niet in de invloedssfeer van Waardlanden om hier op te kunnen ageren of anticiperen. De grote volatiliteit in de marktprijzen zorgt voor een sterk fluctuerende markt die niet voorspelbaar is in een boekjaar, laat staan in een komend begrotingsjaar. Ook de grote mate van afkeur in de PMD stromen, voortvloeiend uit strenge eisen als gevolg van een groot aanbod, zorgen voor veel (financiële) onrust. Waardlanden onderzoekt diverse mogelijkheden om enerzijds de afkeur te verlagen, of de PMD stromen naar een andere verwerker te vervoeren voor, bijvoorbeeld, een verdere sortering.

Dit gegeven stelt onze organisatie, en onze eigenaar gemeenten, wel voor een uitdaging. Hoe kan er voor gezorgd worden dat er sprake is van een betrouwbare begroting waardoor er vooraf een redelijk mate van zekerheid is met betrekking tot de totale baten en lasten. Ook voor onze inwoners moet dit inzichtelijk zijn en blijven, ook zij willen niet geconfronteerd worden met grote stijgingen in de kosten voor afvalinzameling en –verwerking.

Wij zijn goed “in control” met betrekking tot de kosten voor de afvalinzameling en onze bedrijfsvoering. Dit blijkt ook jaarlijks uit een, gesaldeerd, positief resultaat over alle productgroepen met uitzondering van de afvalverwerking.

Als wij alleen al kijken naar de opbrengsten voor plastic dan zien wij een forse daling voor de baten die hieruit zouden moeten voortvloeien. De opbrengsten voor het jaar 2019 worden geraamd tegen een tarief van € 6,91 per ton, voor het jaar 2020 moeten wij rekenen met € 0,00 per ton.

Wij vinden dit géén fijne boodschap om mee te geven voor de toekomst, maar anderzijds willen wij te allen tijde de waarheid en realiteit overbrengen.

Wij blijven ons echter inzetten om een milieubedrijf waardige organisatie te zijn en te blijven.

Gorinchem, ... maart 2019

Ton J.E.P. Versteeg
directeur

2 Samenvatting

2.1 Begroting 2020 in één oogopslag

Recapitulatie producten	Begroting 2020			Meerjarenraming		
	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Afvalinzameling	7.152.647	6.932.279	-220.369	-139.142	-140.714	-142.317
Afvalverwerking	4.995.644	4.995.644	0	0	0	0
Bedrijfsafval (KWD)	1.548.873	1.548.873	0	0	0	0
Straatreiniging	696.578	699.180	2.602	0	0	0
Gladheidbestrijding	187.817	187.817	0	0	0	0
Graffiti verwijdering	12.122	12.122	0	0	0	0
Onkruidbestrijding	198.500	198.500	0	0	0	0
DVO Gorinchem extra	428.198	428.198	0	0	0	0
Overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0
Materieel	2.403.377	2.621.144	217.766	139.142	140.714	142.317
Medewerkers buitendienst	2.906.422	2.906.422	0	0	0	0
Beleid en advisering	253.150	253.150	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	23.086.975	23.086.975	0	0	0	0

2.2 Tariefstelling 2020 voor gemeenten

Het samengestelde tarief, waarbij rekening gehouden wordt met de opbrengsten van derden, bedraagt € 216,49 per aansluiting. Dit tarief is ten opzichte van de begroting 2019 met € 27,91 gestegen. De oorzaken liggen bij de afvalinzameling voornamelijk op het gebied van de cao verhogingen en de uitbreiding met 4 fte voor schickers, bij de afvalverwerking is er sprake van een stijging van tarieven, hoeveelheden en een forse verlaging van de baten uit PMD.

	Afval- inzameling	Afval- verwerking	Totaal
Tarief 2019	€ 124,11	€ 64,47	€ 188,58
Mutatie t.o.v. 2019	€ 2,56	€ 25,35	€ 27,91
Tarief 2020	€ 126,67	€ 89,82	€ 216,49

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Onderstaande tabel geeft een volledig overzicht van de financiële bijdrage voor 2020 per deelnemende gemeente.

	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld- Giessendam	Molenland en	Vijfheerenland en (excl. Vianen)	
Aantal aansluitingen	54.904	16.418	7.139	17.045	14.302	
Afvalinzameling (niet nacalculeerbaar) tarief	€ 126,67	€ 6.954.879	€ 2.079.725	€ 904.322	€ 2.159.149	€ 1.811.684
Afvalverwerking (nacalculeerbaar) tarief	€ 89,82	€ 4.931.344	€ 1.474.625	€ 641.208	€ 1.530.941	€ 1.284.571
Totaal aan Waardlanden te betalen	€ 11.886.223	€ 3.554.349	€ 1.545.529	€ 3.690.089	€ 3.096.254	

Overige diensten	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld- Giessendam	Molenland en	Vijfheerenland en (excl. Vianen)
Machinaal vegen (DVO)	€ 577.980	€ 382.200	€ 46.800	€ 59.280	€ 89.700
nacalculatie)	€ 94.200	€ 73.000	€ 10.700	€ 7.700	€ 2.800
Graffiti (DVO)	€ 12.122	€ 12.122			
Gladheidbestrijding (DVO)	€ 162.817	€ 162.817			
Onkruidbestrijding	€ 198.500	€ 136.000	€ 62.500		
DVO Gorinchem extra (o.b.v. nacalculatie)	€ 428.198	€ 428.198			
Subtotaal	€ 1.473.817	€ 1.194.337	€ 120.000	€ 66.980	€ 92.500
Composteerbaar tuinafval (o.b.v. nacalculatie)	€ 61.200		€ 15.300	€ 6.800	€ 39.100
Puin (o.b.v. nacalculatie)	€ 3.100	€ 1.300	€ 800	€ 800	€ 200
Subtotaal	€ 64.300	€ 1.300	€ 16.100	€ 7.600	€ 39.300
Met Waardlanden te verrekenen	€ 1.538.117	€ 1.195.637	€ 136.100	€ 74.580	€ 131.800

2.3 Kernegegevens

Reinigingsdienst Waardlanden	Begroting 2020
Aantal huisaansluitingen	54.904
Tarieven Waardlanden voor gemeenten	
Afvalinzameling	€ 126,67
Verwerking	€ 89,82
Totaal	€ 216,49
Financieel	
Omzet Waardlanden	€ 15.002.613
Balans totaal	€ 20.202.344
Eigen vermogen	€ 17.902.344
Solvabiliteit (eigen vermogen)/totaal vermogen	88,62%
Vaste activa/ (eigen vermogen +leningen+voorzieningen)	15,9
Weerstandcapaciteit (=beschikbaar/benodigd) norm	1,41
Omslagrente	1,93%
% overhead (kosten/omzet) norm = 18,5%	15,35%
Personeel	
Aantal fte	62,95
Raming directe productiviteit buitendienst (incl. overwerk)	1.700
Gemiddelde loonsom	€ 62.748
Gemiddelde loonsom buitendienst	€ 54.745
Gemiddelde loonsom binnendienst	€ 79.649
Ziekte verzuim (branche gemiddelde = 10%)	6%
Totaal afvalinzameling (tonnages)	87.533
Huishoudelijk inzameling	44.385
Afvalbrengrstation	28.228
Milieuparken	3.500
Papier verenigingen	5.920
Bedrijfsafval	5.500
Voertuigen (aantallen)	49
Waarvan achterladers	6
Waarvan zijladers	10
Waarvan haak-/kraanauto's	7
Waarvan ABS-voertuigen	3
Waarvan veegmachines	5
Waarvan handveegauto's	5
Waarvan gladheidbestrijding	3
Waarvan overige voertuigen	10
investeringen in vervoermiddelen	€ 1.195.811
investeringen huisvesting	€ 814.310
investeringen in machines/apparaten/installaties	€ 917.460

2.4 Besluit vaststellen programmabegroting 2020

Bestuur Waardlanden : 4 juli 2019

Agendapunt : 5

Onderwerp : Programmabegroting Reinigingsdienst Waardlanden 2020
en meerjarenraming 2021-2023

Het Bestuur van de 'Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden'.

besluit:

1. de programmabegroting 2020 en het investeringsprogramma 2021-2023 vast te stellen;
2. de meerjarenraming 2021-2023 voor kennisgeving aan te nemen;
3. voor 2020 het uniforme tarief voor de reguliere inzamelactiviteiten vast te stellen op € 126,67 per aansluiting en de voorschotbijdrage voor verwerkingskosten vast te stellen op € 89,82 per aansluiting.

Aldus besloten in de bestuursvergadering,
Gehouden op 4 juli 2019

de secretaris

de voorzitter

Ton J.E.P. Versteeg

T. Boerman

3 Programmabegroting

	Begroting 2020			Meerjarenraming		
	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Recapitulatie producten						
Afvalinzameling	7.152.647	6.932.279	-220.369	-139.142	-140.714	-142.317
Afvalverwerking	4.995.644	4.995.644	0	0	0	0
Bedrijfsafval (KWD)	1.548.873	1.548.873	0	0	0	0
Straatreiniging	696.578	699.180	2.602	0	0	0
Gladheidbestrijding	187.817	187.817	0	0	0	0
Graffiti verwijdering	12.122	12.122	0	0	0	0
Onkruidbestrijding	198.500	198.500	0	0	0	0
DVO Gorinchem extra	428.198	428.198	0	0	0	0
Overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0
Materieel	2.403.377	2.621.144	217.766	139.142	140.714	142.317
Medewerkers buitendienst	2.906.422	2.906.422	0	0	0	0
Beleid en advisering	253.150	253.150	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	23.086.975	23.086.975	0	0	0	0

Het bovenstaande overzicht geeft inzicht in de baten en lasten per productgroep. Jaarlijks wordt, aan de hand van de realisatie van het voorliggende begrotingsjaar, beoordeeld of de gebruikte kostenverdeelpercentages nog aansluiten met de realiteit. Zo nodig worden er aanpassingen gedaan om een correcte kostentoekening te implementeren.

Door de invoering van de vennootschapsbelasting verplichting voor overheidsbedrijven wordt het inzamelen van bedrijfsafval uitgevoerd door Waardlanden Reinigingsbedrijf B.V. De gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoering organisatie Waardlanden is hiervan de enige aandeelhouder.

De gemeenschappelijke regeling rekent haar overheadkosten, inzet personeel en materieel voor wat inzameling bedrijfsafval betreft door aan de B.V.

Graffitiverwijdering wordt op verzoek van de gemeente Gorinchem uitgevoerd. Ook wordt het materieel aan AVRES uitgeleend om voor de gemeente Gorinchem bruggen en steigers schoon te spuiten.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
Baten en lasten op categorie niveau (bedragen in € 1.000)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Salarissen	3.474	3.790	3.950
Inhuur personeel van derden	567	335	512
Overige personeelslasten	165	152	173
Afschrijvingen	1.457	1.611	1.626
Huisvestingskosten	644	662	437
Kantoorkosten	212	245	509
Voertuigkosten	1.341	1.267	1.357
Materieel	328	285	341
Bankkosten	2	2	1
Rente	339	373	386
Overige kosten	794	739	602
Verwerkingskosten	2.861	3.590	4.736
Vennootschapsbelasting			
Telling lasten	12.184	13.051	14.632
Algemene baten	8.299	8.174	8.085
Doorbelastingen	1.079	87	93
Overige baten	83	52	143
Vordering eigenaar gemeenten		-	-
Verwerkingsopbrengsten	1.732	3.426	4.902
KWD opbrengsten	1.351	1.420	1.549
Telling baten	12.544	13.159	14.772
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	360	108	140
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves		108	140
Gerealiseerd resultaat	360	-	0

Toelichting op de baten en lasten op categorie niveau

De stijging op de post Lonen en salarissen wordt veroorzaakt door een wijziging in de methodiek van inzameling. Door de geleidelijke overstap naar kambelading zijn er meer zogenoemde "schikkers" benodigd. Er wordt ingezet op 4 schikkers. Helaas is gebleken dat wij hiervoor géén beroep konden doen op medewerkers van Avres waardoor er eigen personeel en/of inhuurkrachten moeten worden ingezet. Dit geeft een tegenvallend resultaat op de salariskosten.

De omschakeling wordt ingegeven door het grote aantal schadegevallen en door de extra controle van de containers vanwege de afkeur van de stromen.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

De afschrijvingen stijgen in verhouding met de realisatie over het jaar 2018. De oorzaak hiervoor ligt in het feit dat een aantal investeringen niet meer uitgesteld kunnen worden. Door onze methodiek om behoudend te investeren heeft in de voorgaande jaren de post afschrijvingen een lager saldo laten zien dan begroot. Nu is dan toch het moment aangebroken om de al langere tijd uitgestelde investeringen uit te voeren.

De post rente laat een stijging zien ten opzichte van de realisatie 2018. Waardlanden heeft een aantal jaren kunnen profiteren van een zeer lage rente. De tendens is echter dat de rente weer gaat stijgen.

De verwerkingskosten laten een duidelijk beeld zien van de realiteit over de jaren 2017 en 2018. Als gevolg van sterk stijgende kosten en fors dalende inkomsten uit de grondstoffen, gecombineerd met een laag scheidingspercentage en een groter aanbod, maakt dat deze lasten fors stijgen.

De post Vennootschapsbelasting is opgenomen als 0. Voortvloeiend uit de wettelijke verplichtingen moet deze post worden opgenomen in de exploitatie. Ondanks dat er consensus is tussen de NVRD en de belastingdienst, dient dit nog geformaliseerd te worden. Zodra de formalisatie tussen Waardlanden en de belastingdienst geëffectueerd is zal de post vennootschapsbelasting in de begroting worden opgenomen. De materiële impact is echter zeer klein waardoor er géén sprake is van een mogelijk verstorend beeld in het resultaat.

3.1 Product afvalinzameling

Wat willen we bereiken?

Door de inzet van een afvalcoach, informatiebijeenkomsten, communicatie over afvalscheiding en stimuleren van het afvalscheidingsgedrag van de inwoners van ons verzorgingsgebied, hebben wij de hoop dat de hoeveelheden restafval terug zal gaan. De invloed van een aantrekkelijke economie is echter goed zichtbaar in de realisatie over het jaar 2018. Deze heeft een stijging van de totale afvalstromen laten zien. Deze trend zal zich waarschijnlijk doorzetten. Mogelijk zal een landelijke aanpak(door de overheid vast te stellen) van verdere verduurzaming van hoogwaardige “grondstoffen”, beleid en verbreding van de mogelijkheden tot recycling opgezet worden. Of dit in 2020 al resultaat zal opleveren is nog niet te voorspellen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het optimaliseren van de dienstverlening aan de inwoners van ons verzorgingsgebied. Het verbeteren van de kwaliteit van onze brengvoorzieningen. In 2019 wordt gestart met de bouw van een nieuw afvalbrengstation in Groot-Amers. Het geven van voorlichting over afvalscheiding in het algemeen en voor WaardLanden in het bijzonder. Het uitbreiden en optimaliseren van de ondergrondse containers voor een bredere capaciteit van de verschillende afvalstromen. Verdichten van het netwerk omtrent glas- en textielinzameling. Het verwerken van restafvalstromen naar een voorscheidingsinstallatie ten einde dit afval toch nog te ontdoen van herbruikbare afvalstromen zoals PMD en glas.

Wat mag het kosten?

Afvalinzameling	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Totaal afvalinzameling	7.152.647	6.932.279	-220.369	-139.142	-140.714	-142.317

Beleidsindicator

Het kengetal voor de beleidsindicator is het aantal kilogrammen huishoudelijk restafval per inwoner conform de opgave van het Centraal Bureau voor de statistiek. Het laatst vastgestelde jaar betreft het jaar 2017. Het kengetal betrof hier 181 kilogram/inwoner. Wij hebben, bij de uitwerking van het VANG traject er op gerekend om uit te komen op 128 kilogram/inwoner in een termijn van 2 jaar. De realiteit is echter dat dit niet gelukt is, en ook niet binnen een paar jaar zal lukken. De doorlooptijd om deze doelstelling te kunnen realiseren kan vergeleken worden met de implementatietijd voor de glaszameling. Ook daar is sprake geweest van meerdere jaren voordat de realisatie bereikt werd waarop gerekend was. Om toch de doelstelling te behalen willen wij fors in blijven zetten op communicatie naar de inwoners van ons werkgebied.

3.2 Product afvalverwerking

Wat willen we bereiken?

De doelstelling van Waardlanden blijft onveranderd, de kosten voor de afvalverwerking zo laag mogelijk houden voor de inwoners binnen het werkgebied. Dit kunnen wij realiseren door de afvalscheiding verder te verbeteren waardoor er meer baten gerealiseerd worden vanuit de grondstoffen met een positieve verkoopwaarde, en tegelijkertijd de kosten te minimaliseren voor de reststoffen waarvoor betaald moet worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de afgelopen jaren is gebleken dat de scheiding van de potentiële grondstoffen nog te wensen overlaat. Waardlanden wil hierin een omslag maken door gebruik te maken van een intensieve communicatie campagne naar de inwoners van ons werkgebied. Tevens kan er een oriënterend onderzoek plaatsvinden voor alternatieven voor onze huidige afnemers. Wellicht kan hier nog een hogere bate, of een lagere last, gerealiseerd worden.

Wat mag het kosten?

Afvalverwerking	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Totaal afvalverwerking	4.995.644	4.995.644	0	0	0	0

Ongeveer 65% van de verwerkingskosten heeft betrekking op het verbranden van huishoudelijk restafval. In de begroting 2020 wordt voor het hele inzamelgebied uitgegaan van 26.000 ton. Dit betekent op jaarbasis per inwoner ongeveer 215 kg restafval. Het streven is om dit in de toekomst tot 128 kg te reduceren. Dit is goed voor het milieu en bovendien zullen de verwerkingskosten significant dalen.

Het product afvalverwerking is voor Waardlanden een neutraal product. Alle baten en lasten worden uiteindelijk gesaldeerd waarna er een tekort of overschot resteert. Dit tekort of overschot wordt geheel verrekend met de deelnemende gemeenten. Dit laat natuurlijk onverlet dat wij ons inspannen om de lasten voor onze eigenaar gemeenten zo laag mogelijk te houden.

3.3 Product bedrijfsafval

Wat willen we bereiken?

Het benodigde materieel en personeel wordt door de Waardlanden Reinigingsbedrijf BV ingehuurd bij de gemeenschappelijke regeling.

Per saldo is het product bedrijfsafval voor de gemeenschappelijke regeling nihil.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door een goede kwaliteit te bieden tegen een commercieel tarief willen wij in de BV het huidige marktaandeel binnen het verzorgingsgebied behouden, en waar mogelijk uitbouwen. De kosten voor materieel, personeel en overhead worden conform de kostenverdeelssystematiek van Waardlanden gefactureerd aan de BV.

Wat mag het kosten?

	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Bedrijfsafval						
Totaal bedrijfsafval	1.548.873	1.548.873	0	0	0	0

3.4 Product straatreiniging

Wat willen we bereiken?

Een brede inzet van ons materiaal bij onze opdrachtgevers (de gemeenten) en het combineren van het machinale vegen met het onkruid bestrijden op verharding. Tevens het gebruik verduurzamen en optimaliseren van de routes.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze kwaliteit en kwantiteit verhogen door het combineren van de inzet van materieel en personeel. Het opleiden van ons personeel op de beschikbare machines (klein en groot). De routes op elkaar af te stemmen met aansluitende gemeenten. Het samenwerken met de overige diensten van gemeenten in de openbare buitenruimte. Het opzetten van een onkruid bestrijdingsteam met de taak onkruid te verwijderen op verharding met duurzame en milieubesparende methoden.

Wat mag het kosten?

	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Straatreiniging						
Totaal straatreiniging	696.578	699.180	2.602	0	0	0

Op de langere termijn wordt gekeken naar mogelijkheden om deze activiteit op te nemen in een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst.

3.5 Product gladheidbestrijding

Wat willen we bereiken?

Een optimale uitvoering van de gladheidbestrijding, welke aansluit bij de wensen van onze opdrachtgevers. Het in goede samenwerking met de overige diensten, zoals Rijkswaterstaat, Provincie en gemeenten zorgen voor een veilige omgeving voor het verkeer en de overige gebruikers van de weg.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het beschikbaar stellen van een consignatie dienst met opgeleide chauffeurs voor de "winterdienst". Optimaliseren van het beschikbare materiaal. Het samen met de andere bedrijven actueel houden van onze software pakketten tbv alarmering en prognoses. Het gebruik maken van de laatste technieken en methode om de kwaliteit van dienstverlening te borgen en het milieu minder te belasten.

Wat mag het kosten?

	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Gladheidbestrijding						
Totaal gladheidbestrijding	187.817	187.817	0	0	0	0

Deze post wordt gedragen door de gemeente Gorinchem.

3.6 Product graffiti verwijdering

Wat willen we bereiken?

Het op een adequate manier reageren op de verzoeken van de opdrachtgever Gorinchem. Het leveren van een hoogwaardige kwaliteit bij het verwijderen van graffiti.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het beschikbaar hebben en houden van de speciale graffiti hogedruk installatie. Het personeel goed instrueren en opleiden om de taak optimaal te kunnen uitvoeren.

Wat mag het kosten?

Graffiti verwijdering	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
	Totaal graffiti verwijdering	12.122	12.122	0	0	0

3.7 Product onkruidbestrijding

Wat willen we bereiken?

Door een aperte productgroep voor onkruidbestrijding binnen de begroting op te nemen kan Waardlanden de gemeente Gorinchem en Hardinxveld tegen een concurrerend tarief ontzorgen. Doelstelling is om ook de andere gemeenten op basis van het bereikte resultaat te laten kiezen voor Waardlanden.

Door de twee productgroepen straatreiniging en onkruidbestrijding op elkaar af te stemmen zal op termijn schaalvoordeel worden behaald en zal het algemene straatbeeld verder verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de periode dat Waardlanden onkruid bestrijd worden twee borstelmachines met vier medewerkers volledig ingezet. Tevens worden de veegroutes waar mogelijk gekoppeld aan de planning voor onkruidbestrijding.

Wat mag het kosten?

Onkruidbestrijding	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
	Totaal onkruidbestrijding	198.500	198.500	0	0	0

3.8 DVO Gorinchem extra

Wat willen we bereiken?

Door het loskoppelen van de onkruidbestrijding in de begroting is er een afzonderlijke/extra DVO Voor Gorinchem ontstaan. In deze DVO extra zijn opgenomen het legen van de prullenbakken, het verwijderen van bij plaatsingen rond de OGCen, opruimen van zwerfafval en het 4 maal wassen van de GFT-containers in de zomerperiode. Door een hoge servicegraad en verbetering van het algemene straatbeeld wil Waardlanden, in opdracht van de gemeente Gorinchem, bewoners bewegen en stimuleren om zich op de juiste wijze te ontdoen van het afval. En daarmee ook het scheidingsgedrag te bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Twee teams worden ingezet voor deze opgedragen taak. Daarbij wordt voornamelijk gebruik gemaakt Van Avres medewerkers en Waardlanden personeel met een zogenaamde LKV-indicatie.

Wat mag het kosten?

	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
DVO Gorinchem extra						
Totaal DVO Gorinchem extra	384.198	384.198	0	0	0	0

3.9 Product overhead

Wat willen we bereiken?

Waardlanden wil de ontvangen middelen zo efficiënt mogelijk inzetten om de taken uit te kunnen voeren. Hiervoor is een zekere mate van overhead onontbeerlijk. Waardlanden streeft er naar om een laag overheadpercentage te behalen en eventueel nog te verbeteren, zoals ook blijkt uit deze begroting om onder het normpercentage (18,5%) te blijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Door zo efficiënt mogelijk te werken, de overhead scherp in de gaten te houden en, zonder de bedrijfsvoering in gevaar te brengen, zoveel mogelijk overhead kosten te vermijden of te mitigeren, kan de overhead beheersbaar blijven.

Wat mag het kosten?

Onder overhead vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de bijlage "Taakvelden" is de overhead gespecificeerd.

Overhead	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Totaal overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0

Meerjarig verwachten wij dat het aandeel overhead gelijk blijft, of licht zal dalen.

Toerekening overhead naar de producten	% verdeling	Begroting 2020	Verdeling
Totale begrotingsomvang		15.002.613	
Totaal product overhead		2.303.646	
% aandeel overhead in totale begroting 2019		15,35%	
Overhead afvalinzameling	80,2%		1.847.524
Overhead bedrijfsafval	13,5%		310.992
Overhead straatreiniging	4,5%		103.664
Overhead gladheidbestrijding	1,5%		34.555
Overhead graffiti verwijdering	0,3%		6.911
	100,0%		2.303.646

3.10 Product materieel

Wat willen we bereiken?

Een optimale inzet van ons materiaal ten behoeve van onze dienstverlening aan de gemeentelijke opdrachtgevers en externe klanten. Een modern wagenpark gericht op de taken van Waardlanden met extra zorg voor het milieu. Multifunctionele inzetbaarheid van het materiaal waardoor een efficiënte uitvoer kan worden bereikt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het hebben van een goed functionerende werkplaats voor ons materiaal. Het opleiden en/of bijscholen van onze chauffeurs voor een optimaal gebruik van het wagenpark. Een gestructureerd onderhoudsprogramma voor alle gereedschappen en voertuigen van Waardlanden. Het voldoen aan de verplichte eisen en voorschriften waaraan het materiaal onderhevig is. Het gebruikmaken van nieuwe technieken, brandstoffen en milieubesparende acties. Het aanschaffen van elektrische voertuigen voor het controle werk en de “ lichte” taak uitvoeringen.

Wat mag het kosten?

Materieel	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Totaal materieel	2.403.377	2.621.144	217.766	139.142	140.713	142.316

3.11 Product medewerkers buitendienst

Wat willen we bereiken?

Een multifunctionele inzet van onze medewerkers op alle taakvelden van de organisatie. Van kraanwagen tot veegmachine. Door de verbreding van de inzetbaarheid willen we een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering ontwikkelen. Het inhuren van personeel beperken tot het hoogst noodzakelijke waarbij wel in ogenschouw moet worden genomen dat, en ons huidige personeelsbestand qua leeftijd aan de hoge kant is, en de arbeidsmarkt voor chauffeurs heel krap is. Dit betekent dat wij een hoge mate van inhuur hebben die richting de 25% gaat. Het verder optimaliseren van onze routes waardoor we een verlaging van het aantal inzeturen kunnen bewerkstelligen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze chauffeurs intern opleiden met eigen leermeesters op alle voertuigen. Het ondersteunen middels specifieke opleidingen extern om hierbij de motivatie en inzetbaarheid te vergroten bij de medewerkers. We hebben een meerjarig opleidingsprogramma waarbij we onze chauffeurs aan hun wettelijke bijscholingsplichten kunnen laten voldoen. Het stimuleren van eigen ontwikkelingstrajecten op het vakgebied van de AMBOR (mbo1, 2 en 3 opleidingen Afval, Milieu en Beheer Openbare Ruimte). Waardlanden faciliteert deze opleidingen met tijd en financiering.

Wat mag het kosten?

	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Medewerkers buitendienst						
Totaal kostenplaats medewerkers buitendienst	2.906.422	2.906.422	0	0	0	0

De kosten van de medewerkers buitendienst worden op basis van een vast uurtarief aan de producten doorbelast.

3.12 Product beleid en advisering

Wat willen we bereiken?

Beleid en advisering zijn opgenomen als een aparte productgroep om een beter inzicht te krijgen tussen reguliere en opgedragen activiteiten c.q. doelstellingen. Door deze posten in deze aparte productgroep te tonen en niet in de overhead op te nemen blijven de doorbelastingen naar de overige productgroepen zuiver en transparant.

Wat gaan we daarvoor doen?

Schooleducatie

Waardlanden blijft actief betrokken bij de educatie voor scholen. Vanuit de gedachte dat alle scholen in het verzorgingsgebied omgaan naar afvalvrij zullen in 2019 nog enkele c.q. de laatste scholen instappen in het project “afvalvrije scholen”. Aan het eind van 2019 hopen wij dat het vooraf verwachte aantal scholen overeenkomt met de werkelijkheid. En dat daarmee 80 scholen in ons verzorgingsgebied een afvalvrije school zijn. De komende jaren zullen wij er op toezien dat deze scholen ook daadwerkelijk afvalvrij blijven.

Communicatie

Deze post geeft Waardlanden de ruimte om zelf advertenties en redactionele stukken te plaatsen. Voor communicatie rond het afvalbeleid is een aparte post opgenomen binnen de productgroep afvalinzameling.

Advisering beleid & directie

Voor het opstellen van het beleid is er voor gekozen om dit door een derde partij te laten doen. Deze organisatie heeft kennis van de branche, milieuwetgeving, politieke ontwikkelingen en landelijk beleid. Daarnaast wordt de directie incidenteel ondersteund bij actuele vraagstukken die van invloed zijn bij de uitvoering.

Benchmarking

Waardlanden spiegelt zich, voor zover mogelijk en van toepassing, aan de landelijke benchmarking voor afvalbedrijven. Ook werkt Waardlanden hieraan mee om, ondanks een grotere administratieve belasting, te zorgen voor een administratieve vastlegging die in lijn is met de vraagstellingen voor de benchmark.

Extra aanpak zwerfafval

Nedvang stelt, opgelegd door het afvalfonds, steeds strengere eisen aan de activiteiten waaraan de gelden voor zwerfafvalsubsidie worden ingezet. Niet gebruikte gelden uit voorgaande jaren zijn na vervaldatum nog maar beperkt te gebruiken. Bij het ontbreken van een adequaat zwerfafvalplan stromen deze openstaande subsidiegelden naar Nederland Schoon, zodat deze gelden vervolgens voor landelijke acties kunnen worden ingezet. Doel blijft gelijk, alleen het regionale karakter is daarmee verdwenen. Reden voldoende voor Waardlanden om hier de komende jaren vroegtijdig aandacht aan te besteden.

Wat mag het kosten?

Beleid en advisering	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Totaal beleid en advisering	253.150	253.150	0	0	0	0

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van Waardlanden om niet-structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen.

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen:

1. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover Waardlanden beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (= buffer voor onverwachte uitgaven);
2. het risicoprofiel: dit betreft alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

Bij Waardlanden kunnen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit de volgende posten gebruikt worden:

1. de algemene reserve;
2. de reserve assurantie eigen risico;
3. de reserve grondwaardering;
4. de eventuele ruimte in de exploitatie.

De basis voor de opbouw, en vaststelling, van het gewenste weerstandsniveau vloeit voort uit een risico inventarisatie door het management van Waardlanden. Deze risico inventarisatie, of herijking daarvan, dient minimaal ééns per 4 jaar te worden uitgevoerd om actualisatie van de risico's, en de financiële gevolgen daarvan, te borgen binnen de organisatie. De laatste inventarisatie is uitgevoerd in 2016, in 2019 zal er een herijking plaatsvinden gezien de wijzigingen als gevolg van fusiegemeenten.

De inventarisatie van de risico's is uitgebreid, er moet gekeken worden naar de risico's met betrekking tot personeel, exploitatie en wagenpark. Vanuit de totale inventarisatie wordt een keuze gemaakt of een risico te verzekeren is, of er een verzekering hiervoor is afgesloten en of deze qua dekking nog toereikend is, of dat het risico niet verzekerd moet, of kan, worden en daarom wordt opgenomen in de opbouw voor het weerstandsvermogen. Ook kan er sprake zijn van risico's waarbij er géén financiële gevolgen uit voortvloeien, bijvoorbeeld als het gaat om budget neutrale activiteiten.

De inschatting van deze mogelijke financiële mee- en tegenvallers zijn bij Waardlanden berekend in de risico inventarisatie en analyse. De gewogen berekening van de benoemde risico's komt uit op een bedrag ter grootte van € 1.102.725. Omdat het niet waarschijnlijk is dat alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen wordt hierop een waarschijnlijkheidscorrectie toegepast. Na deze waarschijnlijkheidscorrectie resteert een bedrag ad € 827.044, afgerond naar beneden tot € 800.000, hetgeen voorgesteld wordt voor het minimale gewenste weerstandsvermogen met betrekking tot de exploitatierisico's.

Het risico met betrekking tot de assurantie eigen risico is apart berekend en benoemd.

Weerstandsvermogen

Een herbezinning op het definiëren van het weerstandsvermogen heeft plaats binnen de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies. Hierbij is de tendens dat de hoogte van de reserves niet meer bepalend zijn voor het weerstandsvermogen, maar de vrije gelden zoals de liquide middelen en overige mogelijkheden om, binnen de begroting, gelden vrij te kunnen maken.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Met betrekking tot de algemene reserve kan gesteld worden dat deze dient als buffer om tegenvallers op te vangen. Samen met de specifieke reserve assurantie eigen risico heeft het minimaal gewenste weerstandsvermogen dan een omvang ter grootte van € 1.050.000. Dit mag als voldoende worden beschouwd om als buffer te dienen.

Risicoprofiel

De beschikbare weerstandscapaciteit van Waardlanden bedraagt voor 2020:

Reserves per 1 januari 2020:	€ 1.230.581
Budget onvoorzien:	€ 40.000
Berekende weerstandscapaciteit:	€ 1.270.581

Gestelde norm	€ 1.050.000
Ratio	1,21

De beschikbare weerstandscapaciteit uitgedrukt in een ratio van het benodigde weerstandsvermogen bedraagt 1,21. Dit is, gezien de onderstaande tabel, voldoende.

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2	Uitstekend
1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < X < 1,4	Voldoende
0,8 < X < 1,0	Matig
0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

De netto schuldquote en de solvabiliteit zullen zich als volgt ontwikkelen:

Netto schuldquote:		Solvabiliteit:
2019	139%	6,0%
2020	118%	6,1%
2021	114%	6,2%
2022	109%	6,5%
2023	109%	6,5%

Voortvloeiend uit het besluit om een reserve grondwaardering te vormen vanuit een, structurele, stelpost in de begroting, komen er gelden vrij om de schuldpositie af te bouwen. Tevens zal deze methodiek leiden tot een versterking van de solvabiliteit omdat er sprake is van een structurele toevoeging aan de reserves. De resultante van deze methodiek is zichtbaar in enerzijds een verlaging van de netto schuldquote, en anderzijds in de versterking van de solvabiliteit.

Kengetal inhuur derden: 2019: 9%; 2020: 12%; 2021: 12%; 2022: 12%; 2023: 12%

Het kengetal wordt berekend door de geldsom van de inhuur te delen door het totaal aan salarislasten.

4.2 Kapitaalgoederen

Beleidskader

Waardlanden heeft als beleid om zo veel mogelijk de kapitaalgoederen in eigen beheer te verkrijgen. De grond en gebouwen worden in dit verband als kapitaalgoederen opgenomen. Als kapitaalgoederen voor Waardlanden zijn te beschouwen de grond en de accommodaties aan de Boezem te Gorinchem. In 2019 is gestart met de bouw van een eigen afvalbrenghstation in Groot-Ammerz.

Financiële consequenties

Vanuit de visie om de financieringspositie zo laag mogelijk te houden wordt er naar gestreefd om een reserve grondwaardering op te bouwen die, uiteindelijk, de omvang van de investeringen in grond afdekt. De reden om dit op te bouwen is gelegen in de liquiditeitspositie. Omdat er op grond niet wordt afgeschreven, maar er wel een financiering tegenover staat, zou er sprake zijn van een continu doorlopende financieringspositie. Door het vormen van een reserve grondwaardering is er uiteindelijk sprake van een financiering vanuit het eigen vermogen. De afschrijvingen op de gebouwen zijn verdisconteerd in de lopende en toekomstige exploitaties.

Vertaling financiële consequenties in de begroting

Het meerjarenonderhoudsplan is de grondslag voor de berekening van de voorziening groot onderhoud. Op grond van dit plan zal er jaarlijks sprake zijn van een dotatie aan de voorziening groot onderhoud ten laste van de exploitatie. Gestreefd wordt naar een 2-jaarlijkse update van het onderhoudsplan. In 2019 zal er, gezien de uitbreiding met het afvalbrenghstation in Groot-Ammerz, een update worden uitgevoerd op het meerjaren onderhoudsplan.

4.3 Financiering

Inleiding

De beleidskaders ten aanzien van financiering zijn vastgelegd in het financieringsstatuut. In 2019 zal een herijkt financieringsstatuut worden voorgelegd aan het bestuur.

Ontwikkelingen

Wij verwachten een conjuncturele stijging die langzaam, maar gestaag, zal doorzetten. Als gevolg van de lage rentestanden in de voorgaande begrotingsjaren heeft Waardlanden een leningenportefeuille met lage rentes. Deze lage rentes, die voor langere perioden zijn vastgezet (gelijk aan de afschrijvingstermijnen), zorgen ervoor dat Waardlanden haar financieringslasten heeft beperkt.

Risicobeheersing

Renterisico's worden vanuit de wettelijke kaders voor de korte en lange termijn bezien. Het beleid bij Waardlanden is echter om de financieringslooptijd van de activa gelijk te houden aan de afschrijvingstermijnen. Zodoende loopt Waardlanden géén renterisico's ten aanzien van herfinancieringen.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wetgeving een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop een gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt conform de vigerende wetgeving 8,2% van het begrotingstotaal voor bestemming en wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.

Voor 2020 wordt de kasgeldlimiet voor Waardlanden als volgt bepaald:

Begrotingstotaal	€ 15.002.613
Uitgangspunt percentage	8,2%
Kasgeldlimiet (afgerond)	€ 1.230.214

Verwachte situatie 2020 (gemiddeld)

Opgenomen gelden < 1 jaar	€ 1.200.000
Kasgeldlimiet	€ 1.230.214
Ruimte	€ 30.214

Waardlanden beschikt over de volgende rekening-courantfaciliteiten:

Bank Nederlandse Gemeenten: € 1.500.000

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

Waardlanden loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de wetgeving de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één jaar te voorkomen.

Conform voorschrift wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl het renterisico alleen betrekking heeft op het totaal van de begroting van het komende jaar.

Rente risico's	2020	2021	2022	2023
Renteherzieningen schuld (o/g)	0	0	0	0
Aflossingen schuld (o/g)	1.368.436	1.425.003	1.485.489	1.368.993
Renterisico	1.368.436	1.425.003	1.485.489	1.368.993
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal 2019	15.002.613			
Percentage cf. FIDO	20%			
Renterisiconorm 2020	3.000.523			
Toetsing renterisico aan norm				
Renterisico	1.368.436			
Renterisiconorm	3.000.523			
Onderschrijding	-1.632.086			

De berekening laat zien dat bij een eventuele renteherziening Waardlanden beneden de norm blijft. De norm is echter niet van toepassing bij Waardlanden omdat er géén sprake is van herfinancieringen.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Financieringspositie

Waardlanden kan alleen een renterisico lopen indien er sprake is van herfinanciering. Alle financieringen die worden aangetrokken hebben echter een vaste looptijd en rentepercentage over de gehele looptijd. Een renterisico is daarom niet van toepassing voor Waardlanden.

Interne rente

Voor interne doorberekening van rentekosten over de investeringen past Waardlanden in zijn begroting een percentage van 1,93% toe. Dit wijkt af van de voorgaande jaren waarin is gerekend met 2,5%.

Kasbeheer

Het betalingsverkeer loopt voornamelijk via de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). Het verrichten van feitelijke betalingen wordt verzorgd door de financiële administratie van het bedrijfsbureau. De uitwerking van het schatkistbankieren wordt in feite grotendeels verzorgd door de betrokken bank door middel van het automatisch afkomen van het saldo per dag.

Informatievoorziening

Middels de tussentijdse rapportages wordt het bestuur over de voortgang gerapporteerd en met de jaarrekening wordt achteraf aan het bestuur verantwoording afgelegd.

Renteschema	Begroting 2020
Externe rentelasten over korte en lange financiering	365.500
Externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en rentebaten:	365.500
Rentelasten grondexploitatie	0
Rentelasten projectfinanciering	0
Aan producten toe te rekenen externe rente	365.500
Rente over eigen vermogen *	0
Rente over voorzieningen *	0
Totaal geraamde aan producten toe te rekenen externe rente	365.500
Aan producten toegerekende rente (renteomslag 1,93%)	386.238
Verwacht renteresultaat	20.738

* Deze systematiek wordt niet door Waardlanden toegepast.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

EMU saldo

Het EMU saldo, zoals berekend conform de methodiek van het CBS, bedraagt:

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatiesaldo	0	0	0	0
Afschrijvingen	1.654.855	1.663.041	1.690.455	1.797.611
Dotatie voorzieningen	150.000	150.000	150.000	150.000
Investerings	-1.329.000	-1.240.000	-940.000	-1.830.500
Ten laste gebracht van voorzieningen	-347.003	-147.778	-89.118	-60.250
EMU saldo	128.852	425.263	811.337	56.861

Het EMU saldo geeft de feitelijke kasstroom in het vermelde jaar weer.

4.4 Bedrijfsvoering

Toekomstvisie Waardlanden:

'met een no-nonsense cultuur een goede prijs-kwaliteit verhouding en milieudoelstellingen realiseren'.

Personeel en Organisatie

Waardlanden heeft een stabiel personeelsbestand. Het ziekteverzuim is niet ongebruikelijk voor een organisatie in deze branche. Wij zien dat het grootste deel van onze werkzaamheden nog steeds wordt opgevangen door ons vaste personeel, maar ook dat de mate van inhuur voor de buitendienstmedewerkers een stijgende tendens vertoont. Wij streven als organisatie ernaar om een vaste kern te hebben die voldoende is voor de structurele werkzaamheden, en een flexibele schil om de pieken en/of vakantieperioden te overbruggen. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt voor chauffeurs is het lastig om aan geschikt personeel te komen. Hierdoor moet in toenemende mate gebruik worden gemaakt van inhuurkrachten.

Afvalscheiding

Wij kijken vol verwachting uit naar het punt waarop de effecten van het nieuwe afvalbeleid met het omgekeerd inzamelen duidelijk zichtbaar zullen zijn in de bedrijfsvoering. Wij streven ernaar om de norm van staatssecretaris Mansveld, 75% aan afvalscheiding, te gaan realiseren.

ICT

Om grip te krijgen op de verschillende geautomatiseerde processen zullen wij deze gaan onderbrengen op één platform. Vanuit dit platform zal de WL-app, webpagina, routeplanning/navigatie en urenregistratie worden gevoed. Groot voordeel hierbij dat overzichtslijsten voor meerdere doelen gebruikt kunnen worden en direct worden doorgezonden naar de database. Ook kunnen er diverse devices vanuit de inzameling/uitvoering aan dit platform worden gekoppeld.

Benchmark

Door de jaarlijkse deelname aan de NVRD benchmark kan Waardlanden zich meten met andere overheid gedomineerde bedrijven. De deelname aan deze benchmark geeft een inzicht in de prestaties van Waardlanden voor zaken als bedrijfsvoering, kosten en milieuresultaat ten opzichte van andere vergelijkbare organisaties. De ambitie voor Waardlanden is om tot de boven categorie van Nederland te gaan behoren, niet alleen financieel maar ook voor wat betreft de afvalscheiding.

4.5 Verbonden partijen

Beleidsvisie

Waardlanden heeft als beleid dat een verbonden partij dienstig dient te zijn aan de doelstellingen van Waardlanden.

Verbonden partijen

Waardlanden kent als verbonden partij Waardlanden Reinigingsbedrijf BV

Omschrijving belang

Waardlanden is voor 100% aandeelhouder in Waardlanden Reinigingsbedrijf BV

Belang aan het begin en einde jaar

Er is sprake van een 100% belang aan het begin en einde van het jaar.

Verwachte omvang eigen vermogen begin en einde jaar

Het eigen vermogen begin 2019 bedraagt € 242.116 en wordt per 1-1-2020 op € 300.000 geschat.

Verwachte omvang financiële resultaat begrotingsjaar (mutatie eigen vermogen)

De verwachte omvang van het financiële resultaat 2020 bedraagt € 60.000 (na vennootschapsbelasting)

Risico's

Behoudens de volstortplicht van de aandelen loopt Waardlanden géén risico's.

5 Financiële begroting

5.1 Uitgangspunten

Bij de totstandkoming van de programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemeen

- De bepalingen omtrent het bestemmen van de tekorten en overschotten zijn vastgelegd in de financiële beheersverordening van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Waardlanden;
- De begrotingscijfers zijn waar nodig bijgesteld op basis van de realisatiecijfers 2018;
- De laatst ontvangen begrotingscirculaire van de provincie Zuid-Holland;
- De meerjarenraming 2021-2023 is opgesteld op basis van constante prijzen (geen inflatie, wel een CAO stijging).
- De kapitaallasten zijn op basis van het investeringsprogramma meerjarig doorgerekend.

Personele capaciteit en samenhangende uitgaven

- Vacatures zijn meegenomen op basis van schaalmaximum.

Afschrijvingen

- Afschrijving van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van de financiële beheersverordening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden;
- De afschrijvingen zijn berekend op basis van het aanwezige materiaal en het investeringsprogramma 2019-2023.

Rente

- Het geplande financieringstekort wordt op basis van 2,5% ingecalculeerd;
- Er wordt een interne rekenrente van 2,0% gehanteerd voor de in gebruik zijnde activa.

Onderhoud

- Zie paragraaf kapitaalgoederen.

Bijdrage gemeenten

- Het aantal door de gemeenten opgegeven huisaansluitingen voor het hele gebied is 54.904. Op basis van dit aantal betaalt iedere gemeente haar relatieve aandeel;

Overig

- De dienstverlening ten aanzien van graffitiwrijving en gladheidsbestrijding wordt onder aftrek van de ontvangen vergoedingen van derden op basis van de werkelijke kosten met de gemeente Gorinchem afgerekend.

5.2 Incidentele baten en lasten

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de begroting een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen moet worden. Dit komt de transparantie van de begroting ten goede.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken. Structurele baten en lasten zijn in elk geval die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting zijn opgenomen. Indien de structurele lasten worden gedekt door de structurele baten is er sprake van materieel begrotingsevenwicht.

Het gaat dus om eenmalige zaken.

Enkele voorbeelden van baten en lasten die als incidenteel aangemerkt kunnen worden;

- bijzondere baten als gevolg van verkoop eigendommen;
- ontvangen subsidies;
- overige 'forse' eenmalige uitgaven/baten.

De bovenstaande, als incidenteel aan te merken, baten en lasten zijn voor Waardlanden niet te voorspellen, derhalve ook niet structureel te begroten.

5.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Waardlanden beschikt over een reserve grondwaardering. Deze reserve wordt jaarlijks opgehoogd met een bedrag gelijk aan de aflossingen op de leningen die zijn afgesloten op de aangekochte gronden. De toevoeging ná resultaatbestemming bedraagt € 140.142.

5.4 Investeringsprogramma

Investeringsprogramma	Investeringsprogramma 2020-2024											
	2019		2020		2021		2022		2023		2024	
	Uitbreiding	Vervanging	Uitbreiding	Vervanging	Uitbreiding	Vervanging	Uitbreiding	Vervanging	Uitbreiding	Vervanging	Uitbreiding	Vervanging
Huisvesting	€ 814.310											
Inventaris				€ 0								€ 11.000
ICT/Software	€ 201.280			30000,00								€ 168.000
Achterladers	€ 200.000			€ 200.000								€ 200.000
Zijladers	€ 257.900			€ 215.000		€ 215.000		€ 215.000		€ 215.000		€ 215.000
Haak-/kraanauto's	€ 236.500			€ 205.000		€ 205.000				€ 205.000		€ 205.000
Veegauto's en machines	€ 195.000					€ 170.000		€ 90.000		€ 170.000		€ 30.000
Strooimachines	€ 114.600			€ 15.000		€ 15.000				€ 17.500		
Dienstauto's en overige voertuigen	€ 191.811			€ 50.000		€ 20.000				€ 178.000		
Containers (afzet/wissel & pers)	€ 163.500			€ 64.000		€ 65.000		€ 85.000		€ 127.000		€ 56.000
Containers bedrijven												
Wijkverzamelcontainers	€ 500.000			€ 500.000		€ 500.000		€ 500.000		€ 500.000		€ 500.000
Brengstation	€ 52.680			€ 50.000		€ 50.000		€ 50.000		€ 50.000		€ 50.000
Totaal:	€ 814.310	€ 2.113.271	€ 0	€ 1.329.000	€ 0	€ 1.240.000	€ 0	€ 940.000	€ 0	€ 1.830.500	€ 0	€ 1.267.000

Het investeringsprogramma geeft de beoogde (vervangings)investeringen weer op hoofdlijnen. Waardlanden is zeer terughoudend met het investeren in nieuwe apparatuur en in het afstoten van bedrijfsmiddelen. Indien een bedrijfsmiddel nog een technisch acceptabele staat heeft, waardoor er positieve kasstromen kunnen worden gegenereerd, wordt deze, ondanks dat er geheel op afgeschreven is, niet afgestoten ten gunste van een nieuwe investering, maar wordt een nieuwe investering opgeschoven naar de toekomst. Ook wordt er intensief gekeken naar jong gebruikte activa van derden. Dit levert een beduidend lagere investeringslast op voor Waardlanden.

Bijlagen

Bijlage 1 Balans

Balans actief zijde						
Vaste activa	Realisatie	Geprognotiseerd balans				
	31-12-2018	31-dec-19	31-dec-20	31-dec-21	31-dec-22	31-dec-23
Financiële vaste activa						
Deelnemingen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Gebouwen	2.629.193	3.310.436	3.153.474	2.996.511	2.840.636	2.685.303
Grond en terreinen	4.771.767	4.740.121	4.732.371	4.724.621	4.716.871	4.709.121
Vervoermiddelen	2.946.047	3.440.226	3.429.324	3.338.169	2.919.135	2.938.379
Machines, apparaten en installaties	8.161.413	8.190.309	8.086.709	7.973.735	7.860.140	7.767.533
Overige materiele vaste activa	40.171	190.106	163.966	109.766	55.566	140.400
Subtotaal	18.548.591	19.871.199	19.565.844	19.142.803	18.392.348	18.240.736
Totaal vaste activa	18.549.591	19.872.199	19.566.844	19.143.803	18.393.348	18.241.736
Voorraden	35.741	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Vlottende activa	Realisatie	Geprognotiseerd balans				
	31-12-2018	31-dec-19	31-dec-20	31-dec-21	31-dec-22	31-dec-23
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Openbare lichamen	1.594.355	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Schatkistbankieren	21.462					
Overige vorderingen	123.888	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Subtotaal	1.739.705	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Liquide middelen						
Bank- en giroaldi	5.237					
Kassaldi	516	500	500	500	500	500
Subtotaal kas-, bank- en giroaldi	5.753	500	500	500	500	500
Overlopende activa						
Transitoria	608.120	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Omzetbelasting	264.663					
Subtotaal	872.783	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Totaal vlottende activa	2.653.982	635.500	635.500	635.500	635.500	635.500
Totaal activa	21.203.573	20.507.699	20.202.344	19.779.303	19.028.848	18.877.236

Balans passief zijde						
	Realisatie	Geprognoseerd balans				
Vaste passiva	31-12-2018	31-dec-19	31-dec-20	31-dec-21	31-dec-22	31-dec-23
Eigen vermogen						
Algemene reserve						
Waardlanden	586.272	620.780	480.638	340.496	200.354	60.212
Bestemmingsreserve						
Reserve eigen risico verzekering	197.736	211.459	211.459	211.459	211.459	211.459
Reserve grondwaardering	258.200	398.342	538.484	678.626	818.768	958.910
Resultaat Waardlanden 2018	156.231					
Subtotaal	1.198.439	1.230.581	1.230.581	1.230.581	1.230.581	1.230.581
Voorzieningen						
Voorziening groot onderhoud	375.919	178.916	181.138	242.020	331.770	319.089
Voorziening communicatie VANG	144.203	144.203	144.203	144.203	144.203	144.203
	520.122	323.119	325.341	386.223	475.973	463.292
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar	14.030.184	16.753.999	16.346.422	15.762.498	14.822.294	14.767.864
Totaal vaste passiva	15.748.745	18.307.699	17.902.344	17.379.302	16.528.848	16.461.737
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	866.203	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
Bank- en giroaldi	659.922	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
BNG-kasgeldlening	3.000.000					
Subtotaal	4.526.125	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Overlopende passiva						
Kruisposten	928.703	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.215.500
Totaal vlottende passiva	5.454.828	2.200.000	2.300.000	2.400.000	2.500.000	2.415.500
Totaal passiva	21.203.573	20.507.699	20.202.344	19.779.302	19.028.848	18.877.237

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Bijlage 2 Overzicht reserves

Reserve	Saldo ultimo 2019	Toevoeging onttrekking 2020	Saldo ultimo 2020	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022	Saldo ultimo 2023
Algemene reserve	620.780		480.638	340.496	200.354	60.212
Reserve grondwaardering	398.342	140.142	538.484	678.626	818.768	958.910
Reserve assurantie ER	211.459		211.459	211.459	211.459	211.459
Totaal reserve	1.230.581	140.142	1.230.581	1.230.581	1.230.581	1.230.581

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
Bijlage 3 Overzicht leningen

Naam geldgever Datum besluit. Nr. Goedkeuring	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Rente %	Restant geldlening begin 2020	Aflossing 2020	Restant geldlening eind 2020	Rente geldlening 2020
Rabobank (*2) 9 december 2010 Leningnr. 030064411	€ 2.000.000	2020	2,995%	€ 200.000	€ 200.000	€ 0	€ 5.607
BNG (*3) 27 april 2012 leningnr. 40.107466	€ 1.500.000	2022	2,500%	€ 450.000	€ 150.000	€ 300.000	€ 8.646
BNG (*4) 9 december 2013 leningnr. 40.108642	€ 893.840	2033	3,260%	€ 625.688	€ 44.692	580.996	€ 24.040
BNG (*5) 9 december 2013 leningnr. 40.108631	€ 1.962.405	2043	3,610%	€ 1.569.925	€ 65.414	1.504.512	€ 62.578
BNG (*6) 9 december 2013 leningnr. 40.108640	€ 2.925.105	2053	3,850%	€ 2.486.339	€ 73.128	€ 2.413.211	€ 102.763
BNG (*7) 27 oktober 2014 leningnr. 40.109391	€ 1.000.000	2034	1,830%	€ 750.000	€ 50.000	€ 700.000	€ 13.562
BNG (*8) 9 februari 2015 leningnr. 40.109630	€ 1.000.000	2035	1,400%	€ 800.000	€ 50.000	€ 750.000	€ 10.574
BNG (*9) 12 februari 2015 leningnr. 40.109641	€ 1.000.000	2035	1,250%	€ 800.000	€ 50.000	€ 750.000	€ 9.446
BNG (*10) 21 augustus 2015 leningnr. 40.110065	€ 1.000.000	2025	1,000%	€ 600.000	€ 100.000	€ 500.000	€ 5.639
BNG (*11) 29 december 2015 leningnr. 40.110329	€ 1.000.000	2025	1,000%	€ 600.000	€ 100.000	€ 500.000	€ 5.994
BNG (*12) 14 juni 2016 leningnr. 40.110554	€ 1.000.000	2036	1,050%	€ 850.000	€ 50.000	€ 800.000	€ 8.638
NWB (*13) 15 juli 2016 leningnr. 1-29168	€ 1.000.000	2024	0,177%	€ 625.000	€ 125.000	€ 500.000	€ 1.004
BNG (*14) 12 december 2016 leningnr. 40.110907	€ 1.000.000	2036	1,300%	€ 850.000	€ 50.000	€ 800.000	€ 11.016
BNG (*15) 29 december 2016 leningnr. 40.110994	€ 1.000.000	2026	0,600%	€ 700.000	€ 100.000	€ 600.000	€ 4.197
NWB (*16) 19 mei 2017 leningnr.1-29446	€ 1.000.000	2025	0,500%	€ 875.000	€ 125.000	€ 750.000	€ 3.990
BNG (*17) 15 januari 2019 leningnr. 40.112486	€ 1.400.000	2059	1,700%	€ 1.365.000	€ 35.000	€ 1.330.000	€ 22.633
BNG verwachting 2019	€ 0	2030	2,500%	€ 2.607.047	€ 203	€ 2.606.844	€ 65.174
BNG verwachting 2021	€ 0	2031	2,500%			€ 960.859	
BNG verwachting 2022	€ 0	2032	2,500%				
BNG verwachting 2023	€ 0	2033	2,500%				
BNG verwachting 2024	€ 0	2034	2,500%				
TOTAAL	€ 20.681.350			€ 16.753.999	€ 1.368.436	€ 16.346.422	€ 365.500

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Bijlage 4 Voorziening groot onderhoud

Recapitulatie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand 1 januari	375.919	178.916	181.138	242.020	331.770	319.089
Storting	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Uitgaven:	-347.003	-147.778	-89.118	-60.250	-162.681	-199.059
Stand 31 december	178.916	181.138	242.020	331.770	319.089	270.030

Bijlage 5 Overzicht van personele sterkte en loonkosten

Onderdeel	Realisatie 2018		Begroting 2019		Begroting 2020	
	Omvang betrekking (in FTE's)	Totale salariskosten	Omvang betrekking (in FTE's)	Totale salariskosten	Omvang betrekking (in FTE's)	Totale salariskosten
Managementteam	3,40	380.269	3,40	402.300	2,40	321.500
Coördinatoren	0,89	13.673			1,89	172.800
Bedrijfsbureau	7,94	456.249	7,94	511.600	7,94	510.000
Buitendienst	38,22	2.069.297	42,72	2.283.200	42,72	2.338.700
Afvalcoach/opzichters	3,00	243.097	3,00	263.600	3,00	267.500
Werkplaats	4,00	280.882	4,00	262.600	4,00	281.300
Adviseur bedrijfsafval	1,00	55.654	1,00	56.300	1,00	58.200
Totaal	58,45	3.499.121	62,06	3.779.600	62,95	3.950.000

Uitgangspunten begroting 2020

- Aanwezige formatie per 1 november 2018;
- Feitelijke schaalbedragen volgens de bruto salarisbetaling over januari 2019;
- Voor 2020 rekening gehouden met een cao salarisverhoging van 2,50 % en uitgaan van verwachte/normaal toe te kennen periodieke verhogingen;
- Rekening houden met 200 overuren buitendienst en 400 overuren werkplaats;
- Rekening houden met uitbetaling van 50,24 uur bovenwettelijk verlof, bij parttime naar evenredigheid;
- Rekening houden met de nu bekende sociale premies;
- Rekening houden met jubileumgratificaties, wachtdiensten en reguliere toelagen;
- Eventuele vacatures meenemen op basis van schaalmaximum.

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
Bijlage 6 Afvalstroomoverzicht (in tonnages)

Afvalstroom (in tonnages)	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
	2016	2017	2018	2019	2020
Asbest	147	152	189	160	185
Banden	56	67	65	70	65
A-hout	7	60	0	0	0
B-hout	4.856	5.314	5.737	5.500	5.700
C-hout	811	848	1.026	890	1.000
Composteerbaar tuinafval	3.168	3.248	3.443	4.640	3.700
Dakbedekking	134	130	149	137	150
Drukhouders	4	5	6	5	6
Frituurvet	11	11	12	12	12
Gips	444	483	555	505	550
Glas (vlak)	148	157	192	165	190
Grof vuil	3.172	3.538	3.810	3.715	3.800
KCA	160	171	181	180	180
Kunststof (harde)	344	385	448	405	450
Matrassen	76	111	139	115	140
Metaal	741	811	856	850	850
Papier	469	632	525	665	525
Puin	8.546	9.605	10.312	10.000	10.000
Tapijt	7	0	0	0	0
Textiel	33	43	2	45	0
AEEA (voorheen WEB) **	672	711	732	750	725
Totaal afvalbrengrstation	24.006	26.482	28.381	28.809	28.228
Huishoudelijk restafval	24.611	23.880	26.168	21.000	26.000
GFT	14.494	14.334	14.142	15.000	14.500
Composteerbaar tuinafval	37	30	32	35	35
Grof huishoudelijk afval	775	862	855	850	850
PMD	2.484	3.677	2.937	3.800	3.000
PMD: plastic	1.858	2.206	1.441	2.090	1.500
PMD: metaal	171	254	186	262	207
PMD: drankkartons	154	228	181	236	186
PMD: restafval / Overig	301	989	1.129	1.212	1.107
Textiel HAH	36	35	18	35	0
Totaal huishoudelijk	42.437	42.818	44.152	40.720	44.385

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Afalstroom (in tonnages)	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
	2016	2017	2018	2019	2020
Glas	2.294	2.335	2.412	2.350	2.400
Papier	632	622	722	625	700
Textiel MP	467	471	399	475	400
Totaal milieuparken	3.393	3.428	3.533	3.450	3.500
Papier verenigingen Giessenlanden	974	977	920	970	0
Papier verenigingen Gorinchem	1.139	1.091	1.028	1.100	1.000
Papier verenigingen Molenlanden	1.719	1.676	1.615	1.650	2.500
Papier verenigingen Hardinxveld	898	855	835	850	820
Papier verenigingen Leerdam	859	802	754	800	0
Papier verenigingen Vijfheerenlanden					1.600
Papier verenigingen Zederik	824	840	783	840	0
Totaal verenigingen	6.413	6.241	5.935	6.210	5.920
Veegvuil Gorinchem	269	368	428	380	400
Veegvuil Hardinxveld-Giessendam	42	50	57	50	55
Veegslib Gorinchem	676	497	580	600	600
Veegslib Giessenlanden	85	49	43	75	
Veegslib Hardinxveld-Giessendam	110	90	82	100	95
Veegslib Molenwaard (nu molenlanden)	149	112	93	150	140
Veegslib Zederik (nu vijfheerenlanden)	71	57	11	65	50
Totaal vegen	1.402	1.223	1.294	1.420	1.340
KWD restafval	5.364	5.376	5.568	5.300	5.500
Totaal KWD	5.364	5.376	5.568	5.300	5.500
CTA Molenwaard	287	284	185	300	200
CTA Hardinxveld-Giessendam	460	379	430	425	450
CTA ABS Leerdam	1.362	1.171	1.109		1.150
Totaal CTA	2.109	1.834	1.724	725	1.800
Puin Molenwaard	132	83	90	100	100
Puin Zederik	41	16	44	25	30
Puin Hardinxveld-Giessendam	93	162	98	160	100
Puin Gorinchem	196	152	171	175	175
Totaal Puin	462	413	403	460	405
LAP II Norm	66,4%	68,4%	66,7%	72,0%	66,9%

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
Bijlage 7 Baten en lasten per productgroep

Afvalinzameling	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	2.076.453	0	-2.076.453	-2.076.453	-2.076.453	-2.076.453
Uren materieel	843.380	0	-843.380	-843.380	-843.380	-843.380
Loonkosten werkplaats	217.445	0	-217.445	-207.961	-210.011	-212.134
Inhuur (ABS Avelingen)	50.000	0	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Contributies / vergunningen	4.300	0	-4.300	-4.300	-4.300	-4.300
Overige/directe kosten	459.500	0	-459.500	-459.500	-459.500	-459.500
Materieel vast bedrag	645.442	0	-645.442	-679.626	-681.712	-713.308
Containerkosten vast	857.180	0	-857.180	-876.034	-897.639	-918.603
Containerkosten variabel	311.000	0	-311.000	-311.000	-311.000	-311.000
Overhead vast bedrag	1.842.565	0	-1.842.565	-1.853.139	-1.860.368	-1.890.929
Inzameling milieuparken (derden)	89.760	0	-89.760	-89.760	-89.760	-89.760
ABS, huisvesting	308.362	0	-308.362	-294.326	-292.626	-291.490
Beleid en advisering	92.500	0	-92.500	-92.500	-92.500	-92.500
Onvoorzien	35.000	0	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Communicatie	0	0	0	0	0	0
Opbrengst oud papier verenigingen	-177.600	0	177.600	177.600	177.600	177.600
Uitbetaling oud papier verenigingen	0	-187.600	-187.600	-187.600	-187.600	-187.600
Dekking oudpapier personeel en materieel	-307.840	0	307.840	307.840	307.840	307.840
Opbrengsten derden	-194.800	165.000	359.800	359.800	359.800	359.800
Bijdrage gemeente	0	6.954.879	6.954.879	7.076.514	7.106.335	7.188.964
Totaal afvalinzameling	7.152.647	6.932.279	-220.369	-139.142	-140.714	-142.317

Afvalverwerking	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Verwerkingskosten 1 op 1	64.300	0	-64.300	-64.300	-64.300	-64.300
Bij: Verwerkingskosten 1 op 1	0	64.300	64.300	64.300	64.300	64.300
Verwerkingskosten (excl KWD)	4.931.344	0	-4.931.344	-4.931.344	-4.931.344	-4.931.344
Bijdrage gemeenten aansluitingen * tarief	0	4.931.344	4.931.344	4.931.344	4.931.344	4.931.344
Totaal afvalverwerking	4.995.644	4.995.644	0	0	0	0

Bedrijfsafval	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	305.061	0	-305.061	-305.061	-305.061	-305.061
Uren materieel	115.764	0	-115.764	-115.764	-115.764	-115.764
Loonkosten werkplaats	28.130	0	-28.130	-42.615	-43.035	-43.470
Materieel vast bedrag	103.864	0	-103.864	-88.856	-88.977	-93.363
Containerkosten vast	18.462	0	-18.462	-13.673	-10.431	-8.207
Overige/directe kosten	30.000	0	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Overhead vast bedrag	310.992	0	-310.992	-312.717	-313.937	-319.094
Loonkosten bedrijfsadviseur	59.100	0	-59.100	-59.700	-60.300	-60.900
Bedrijfsafval verwerkingskosten	577.500	0	-577.500	-577.500	-577.500	-577.500
Bijdrage Waardlanden Reinigingsdienst BV	0	1.548.873	1.548.873	1.545.886	1.545.005	1.553.359
Totaal bedrijfsafval	1.548.873	1.548.873	0	0	0	0

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Straatreiniging	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	234.937	0	-234.937	-234.937	-234.937	-234.937
Uren materieel	101.725	0	-101.725	-101.725	-101.725	-101.725
Loonkosten werkplaats	19.691	0	-19.691	-21.876	-22.091	-22.315
Overige/directe kosten	22.799	0	-22.799	-22.799	-22.799	-22.799
Materieel vast (incl. rente + afschrijving)	119.561	0	-119.561	-131.398	-136.068	-146.888
Overhead vast bedrag	103.664	0	-103.664	-104.239	-104.646	-106.365
Kosten verwerken veegvuil	45.500	45.500	0	0	0	0
Kosten verwerken slib	48.700	48.700	0	0	0	0
Bijdrage bedrijven en gemeenten	0	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Bijdrage gemeente Gorinchem	0	577.980	577.980	589.974	595.266	608.029
Totaal straatreiniging	696.578	699.180	2.602	0	0	0

Gladheidbestrijding	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	21.388	0	-21.388	-21.388	-21.388	-21.388
Uren materieel	14.952	0	-14.952	-14.952	-14.952	-14.952
Loonkosten werkplaats	8.439	0	-8.439	-8.807	-8.894	-8.984
Materieel vast (rente + afschrijving)	28.483	0	-28.483	-28.568	-27.765	-27.752
Overhead vast bedrag	34.555	0	-34.555	-34.746	-34.882	-35.455
Aanschaf zout, wachtdienst	80.000	0	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Bijdrage derden	0	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Bijdrage gemeente Gorinchem	0	162.817	162.817	163.462	162.881	163.531
Totaal gladheidbestrijding	187.817	187.817	0	0	0	0

Graffitiwrijving	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	1.589	0	-1.589	-1.589	-1.589	-1.589
Uren materieel	405	0	-405	-405	-405	-405
Loonkosten werkplaats	2.813	0	-2.813	-2.841	-2.841	-2.841
Materieel vast bedrag	1.511	0	-1.511	-2.294	-2.275	-2.779
Overhead vast bedrag	2.304	0	-2.304	-11.582	-11.627	-11.818
Aanschaf middelen	3.500	0	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Bijdrage gemeente Gorinchem	0	12.122	12.122	22.211	22.238	22.932
Totaal graffitiwrijving	12.122	12.122	0	0	0	0

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Onkruidbestrijding	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	123.330	0	-123.330	-123.330	-123.330	-123.330
Uren materieel	43.309	0	-43.309	-43.309	-43.309	-43.309
Loonkosten werkplaats	1.963	0	-1.963	-1.963	-1.963	-1.963
Materieel vast	24.938	0	-24.938	-24.938	-24.938	-24.938
Overhead vast	4.960	0	-4.960	-4.960	-4.960	-4.960
Aanschaf middelen	0	0	0	0	0	0
Bijdrage gemeenten	0	198.500	198.500	198.500	198.500	198.500
Totaal onkruidbestrijding	198.500	198.500	0	0	0	0

DVO Gorinchem extra	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Uren personeel	143.657	0	-143.657	-143.657	-143.657	-143.657
Uren materieel	66.044	0	-66.044	-66.044	-66.044	-66.044
Loonkosten werkplaats	1.511	0	-1.511	-1.511	-1.511	-1.511
Materieel vast	40.378	0	-40.378	-40.378	-40.378	-40.378
Overhead vast	4.607	0	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Inzet AVRES	128.000	0	-128.000	-128.000	-128.000	-128.000
Bijdrage gemeente Gorinchem	0	384.198	384.198	384.198	384.198	384.198
Waskosten GFT	44.000	44.000	0			
Totaal DVO Gorinchem extra	428.198	428.198	0	0	0	0

Overhead	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Loonbetaling binnendienst + MT	1.004.300	0	-1.004.300	-1.014.300	-1.024.400	-1.034.700
Inhuur binnendienst	6.000	0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Loonbetaling bedrijfsleiders	267.500	0	-267.500	-270.200	-272.900	-275.600
Opleidingen	7.500	0	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Inhuur P&O	10.400	0	-10.400	-10.400	-10.400	-10.400
Overige personeelskosten	35.000	0	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Huisvesting vast (huur, zakelijke lst, verz, storting voorz)	415.615	0	-415.615	-416.045	-413.365	-410.685
Huisvesting variabel (schoonmaak, energie, onderhoud)	284.500	0	-284.500	-284.500	-284.500	-284.500
ICT kosten vast (licenties, rente en afschrijving, DVO)	97.831	0	-97.831	-97.479	-96.395	-124.277
ICT kosten variabel	60.000	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Accountantskosten + extern advieskosten	50.000	0	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Telefonie kosten	13.000	0	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Administratiebehoefte + betalingsverkeer	22.000	0	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Representatie	25.000	0	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Onvoorzien	5.000	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Dekking vanuit andere productgroepen	0	2.303.646	2.303.646	2.316.424	2.325.460	2.363.662
Totaal overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Materieel	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Doorbelasting monteur werkplaats	0	48.900	48.900	49.878	50.876	51.893
Inhuur werkplaats	5.000	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Inhuur P&O	2.900	0	-2.900	-2.900	-2.900	-2.900
Telefoon mobiel	15.000	0	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Brandstoffen (variabel)	540.500	23.000	-517.500	-517.500	-517.500	-517.500
Onderhoud en materialen (variabel)	635.000	90.000	-545.000	-545.000	-545.000	-545.000
Overige kosten (variabel)	20.000	0	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Dekking variabel op basis van rij-uren	0	1.185.574	1.185.574	1.185.574	1.185.574	1.185.574
Loonkosten werkplaats	281.300	0	-281.300	-284.100	-286.900	-289.800
Afschrijving (vast)	687.995	0	-687.995	-736.656	-744.534	-802.256
Verzekeringen (vast) en belastingen (vast)	146.500	0	-146.500	-146.500	-146.500	-146.500
Rente (vast)	69.182	0	-69.182	-68.586	-66.763	-58.383
Vergoeding gebruik werkplaats gemeente Gorinchem	0	29.500	29.500	30.090	30.692	31.306
Dekking loonkosten	0	279.993	279.993	284.100	286.872	289.743
Dekking vaste lasten	0	964.177	964.177	930.742	936.797	986.139
Totaal materieel	2.403.377	2.621.144	217.766	139.142	140.713	142.316

Medewerkers buitendienst	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Loonkosten	2.338.700	0	-2.338.700	-2.362.100	-2.385.700	-2.409.600
Inhuur (flexibele schil)	451.422	0	-451.422	-451.422	-451.422	-451.422
Inhuur P&O	33.800	0	-33.800	-33.800	-33.800	-33.800
Opleidingskosten	20.000	0	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Werkkleding en arbodienst	62.500	0	-62.500	-62.500	-62.500	-62.500
Dekking op basis van uren	0	2.906.422	2.906.422	2.929.822	2.953.422	2.977.322
Totaal kostenplaats medewerkers buitendienst	2.906.422	2.906.422	0	0	0	0

Beleid en advisering	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Schooleducatie	0	0	0	0	0	0
Communicatie	80.000	0	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Advisering beleid	10.000	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Benchmarking	2.500	0	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Zwerfuijbestrijding	160.650	0	-160.650	-160.650	-160.650	-160.650
Bijdrage Nedvang zwerfafval	0	160.650	160.650	160.650	160.650	160.650
Dekking beleid en advisering	0	92.500	92.500	92.500	92.500	92.500
Totaal beleid en advisering	253.150	253.150	0	0	0	0

Bijlage 8 Taakvelden
Taakveld 0.4 Overhead

Overhead	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Loonbetaling binnendienst + MT	1.004.300	0	-1.004.300	-1.014.300	-1.024.400	-1.034.700
Inhuur binnendienst	6.000	0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Loonbetaling bedrijfsleiders	267.500	0	-267.500	-270.200	-272.900	-275.600
Opleidingen	7.500	0	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Inhuur P&O	10.400	0	-10.400	-10.400	-10.400	-10.400
Overige personeelskosten	35.000	0	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Huisvesting vast (huur, zakelijke lst, verz, storting voorz)	415.615	0	-415.615	-416.045	-413.365	-410.685
Huisvesting variabel (schoonmaak, energie, onderhoud)	284.500	0	-284.500	-284.500	-284.500	-284.500
ICT kosten vast (licenties, rente en afschrijving, DVO)	97.831	0	-97.831	-97.479	-96.395	-124.277
ICT kosten variabel	60.000	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Accountantskosten + extern advieskosten	50.000	0	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Telefonie kosten	13.000	0	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Administratiebehoefte + betalingsverkeer	22.000	0	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Representatie	25.000	0	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Onvoorzien	5.000	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Dekking vanuit andere productgroepen	0	2.303.646	2.303.646	2.316.424	2.325.460	2.363.662
Totaal overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0

Taakveld 0.5 Treasury

Renteschema	Begroting 2020
Externe rentelasten over korte en lange financiering	365.500
Externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en rentebaten:	365.500
Rentelasten grondexploitatie	0
Rentelasten projectfinanciering	0
Aan producten toe te rekenen externe rente	365.500
Rente over eigen vermogen *	0
Rente over voorzieningen *	0
Totaal geraamde aan producten toe te rekenen externe rente	365.500
Aan producten toegerekende rente (renteomslag 1,93%)	386.238
Verwacht renteresultaat	20.738
* Deze systematiek wordt niet door Waardlanden toegepast.	

Programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Taakveld 7.3 Afval

	Begroting 2020			Meerjarenraming		
	Lasten 2020	Baten 2020	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Recapitulatie producten						
Afvalinzameling	7.152.647	6.932.279	-220.369	-139.142	-140.714	-142.317
Afvalverwerking	4.995.644	4.995.644	0	0	0	0
Bedrijfsafval (KWD)	1.548.873	1.548.873	0	0	0	0
Straatreiniging	696.578	699.180	2.602	0	0	0
Gladheidbestrijding	187.817	187.817	0	0	0	0
Graffiti verwijdering	12.122	12.122	0	0	0	0
Onkruidbestrijding	198.500	198.500	0	0	0	0
DVO Gorinchem extra	428.198	428.198	0	0	0	0
Overhead	2.303.646	2.303.646	0	0	0	0
Materieel	2.403.377	2.621.144	217.766	139.142	140.714	142.317
Medewerkers buitendienst	2.906.422	2.906.422	0	0	0	0
Beleid en advisering	253.150	253.150	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	23.086.975	23.086.975	0	0	0	0